

GŁOS WYBRZEŻA

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

Nr 217 (409) GDAŃSK—GDYNIA, NIEDZIELA, 8 SIERPNI 1948 R.

ROK II

SZEROKO ZAKROJONY PLAN WSPÓŁPRACY między POLSKĄ a CZECHOSŁOWACJĄ

Komunikat II sesji Rady Współpracy Gospodarczej

W dniach 4—6 sierpnia 1948 r. odbyła się w Warszawie, pod przewodnictwem ministra handlu zagranicznego CSR dr. Antoniego Gregora, druga z rzędu sesja Rady Współpracy Gospodarczej Polsko - Czechosłowackiej. Polskiej Sekcji Rady przewodniczył minister przemysłu i handlu Hilary Mine.

Po otwarciu obrad przez min. Gregora — Rada wysłuchiwała sprawozdań przewodniczących komisji: przemysłowej, obrotu towarowego, inwestycyjnej, komunikacyjnej, finansowej, rolniczej, naukowo - technicznej, planowania i statystyki, jak również koreferatów zastępców przewodniczących tychże komisji. Zarówno sprawozdania, jak i koreferaty zawierały wyczerpujące dane z zakresu działalno-

ści komisji za ostatnie półrocze i zostały przez Radę przyjęte.

W dalszym ciągu obrad Rada wysłuchiwała obszernych sprawozdań, złożonych przez czechosłowackiego wice ministra handlu zagranicznego E. Loebla oraz polskiego wice ministra przemysłu i handlu E. Szyra, z prac Komisji Sześciu, powołanej w marcu br. dla opracowania zasad pogłębienia i rozszerzenia współpracy między Polską i Czechosłowacją. Rada przyjęła te sprawozdania i powzięła uchwały, zmierzające do realizacji ścisłej współpracy gospodarczej — przede wszystkim w zakresie handlu zagranicznego i produkcji. Odnosnie handlu zagranicznego przewiduje się zawarcie w ciągu 1948 roku 5-letniego układu, opartego na założeniu, że

obróć towarowy w roku 1953 wyniesie od 9 do 10 miliardów koron.

W celu osiągnięcia maksymalnego obrotu towarowego między obu państwami — zdecydowano przystąpić do określonego na wielką skalę podziału programów produkcyjnych.

W dziedzinie współpracy przemysłowej uznano za konieczne stopniową koordynację programów produkcyjnych i podziału produkcji pewnych typów wyrobów między stronami.

W ten sposób będzie można wykorzystać dobrodziejstwa produkcji serijnej, istniejące bazy surowcowe, jak również zdolność produkcyjną przemysłu i rolnictwa, wzajemne doświadczenia techniczne itp.

Przewiduje się budowę nowych wielkich obiektów przemysłowych, przeznaczonych dla zaspokojenia potrzeb obu państw. Zostanie wypracowany plan wspólnego wykorzystania źródeł energii oraz rozszerzenia współpracy przy budowie wspólnej sieci przewodów gazowych i elektrycznych.

Uzgodniono, że przemysł obu stron będą między sobą wymieniać doświadczenia techniczne, przy czym ustalono warunki tej wymiany.

Do znacznego rozwoju handlu zagranicznego i współpracy przemysłowej między Polską a Czechosłowacją przyczynia się w dużej mierze także nader ważne postanowienia w dziedzinie transportu i żeglugi, zapadłe na podstawie obopólnego porozumienia.

(dokończenie na stronie 2)

Naszym zdaniem:

Komunikat drugiej Sesji Rady Współpracy Gospodarczej Polsko - Czechosłowackiej ogłoszony w dzisiejszym numerze kończy się słowami: „Wyniki obrad stworzyły trwałe podstawy dla pogłębienia i rozszerzenia gospodarczych stosunków polsko-czechosłowackich”.

Słowa te wyrażają realną i żywą treść. To, co postanowiono na obecnej sesji Rady, daleko wybiega poza tradycyjne ramy stosunków gospodarczych dwu państw. Stosunki gospodarcze polsko - czechosłowackie — to nie tylko wymiana dóbr gospodarczych, ale i w najściślejszym znaczeniu tego słowa — współpraca, a więc podział i koordynacja programów produkcyjnych, podział pracy w zakresie produkcji pewnych typów wyrobów, budowa obiektów przemysłowych, służących obydwu państwom, wspólne wykorzystanie źródeł energii, wymiana doświadczeń technicznych i kadry itd. Tak ujęta współpraca umożliwi racjonalne wykorzystanie baz surowcowych i mocy produkcyjnej obydwi krajów.

5-letni układ regulować będzie wzrastającą wężą wymianę towarów i usług między naszymi państwami. Koordynacja zaś długofalowych planów produkcyjnych i inwestycyjnych stworzy bazę dla stałego zacieśniania stosunków.

W przeciwieństwie do degradacji gospodarczej i politycznej, jaką niesie Europie zachodniej plan Marshalla, rozwój stosunków gospodarczych między Polską a Czechosłowacją spotęguje rozwój sił produkcyjnych obu państw.

MIN. MOŁOTOW przyjął przedstawicieli mocarstw zachodnich

MOSKWA, 7.8. (PAP). — Minister Mołotow przyjął w piątek po południu na Kremlu przedstawicieli mocarstw zachodnich, tj. osobistego wysłannika Bevena — Roberta, ambasadora USA w Moskwie — Bedell Smith i ambasadora Francji — Chataigneau.

—OO—

Ratyfikacja układu węgiersko-bułgarskiego

BUDAPESZT, 7.8. (PAP). — Parlament węgierski jednomyślnie ratyfikował układ węgiersko - bułgarski o przyjaźni i wzajemnej pomocy.

Cele reakcji włoskiej

RZYM 7.8. (TELEPRESS) — Akcja, którą wszczęła włoska klasa robotnicza w związku z zamachem na Togliattiego, wywołała ze strony reakcji prawdziwą lawinę pogrożeń, które każdemu obywatelowi obserwatorowi sytuacji we Włoszech dają wiele do myślenia.

Prasa mieszczańska, która do tej pory, jakkolwiek służyła wyraźnie interesom kapitału, powstrzymywała się formalnie od otwartej walki ze zorganizowaną klasą robotniczą, w chwili obecnej porzuciła wszelkie skrupuły i wystąpiła otwarcie do kontr-

ofensywy. Prasa ta mówi już bez ogródek o „wleźnięciach, stojących pustką, które należy zapłacić”, a nawet domaga się wprowadzenia na nowo kary śmierci i żąda zastosowania „odstraszających przykładów”.

Stworzenie specjalnych trybunałów dla zadławienia opozycji, rozłam i pozabawienie władzy związków zawodowych, znaczne ograniczenie praw strajku, nawet do kierowanego przez właścicieli i przedsiębiorców faszyzowskiego systemu korporacji, oto są prawdziwe cele reakcji włoskiej.

CENY ZBOŻA obowiązujące w woj. gdańskim

Zgodnie z uchwałą Rządu zostały wyznaczone ceny, jakie mają być płacone rolnikom przy nabywaniu od nich zboża. W woj. gdańskim obowiązują następujące ceny: Za żyto — 2.050 zł., pszenicę — 3.300 zł., jęczmień 1.900, Owies — 1.900 zł.

Uchwała Rządu ma na celu obronę małych i średnich rolników przed spekulantami i bogaczami wiejskimi, którzy wykorzystując trudną sytuację chłopów po zbiorach, podobnie jak za rządów sanacyjnych, chcieliby nabywać zboże za bezcen i później sprzedawać je z wielkim zyskiem.

Każda transakcja dokonana po cenach niższych od urzędowych będzie traktowana jako nadużycie i oszustwo i będzie ścigana przez właściwe władze państwowe. W wypadkach transakcji już dokonanych nabywcy są obowiązani dopłacić rolnikom różnice.

3 miliony m ponad plan wykonał przemysł bawełniany w lipcu br.

Lipiec br. wykazuje dalszy wzrost we wszystkich działach produkcji branży bawełnianej państwowego przemysłu włókienniczego. W pełni wykonały w tym miesiącu plan również przedsiębiorstwa średnioprzednie, które w poprzednich miesiącach nie mogły osiągnąć 100-procentowego wykonania. Poszczególne działy wykonały plan w następujących wysokościach: przedsiębiorstwa średnioprzednie w 100,1 proc., przedsiębiorstwa w 123,3 proc., a także w 113 proc., dostarczając o przeszło 3 miliony metrów więcej tkanin, niż przewidywano. Najlepiej pracującymi placówkami wytwórczymi w lipcu br. były Państwowe Zakłady Przemysłu Bawełnianego w Pabianicach, PZPB w Rudzie

Pabianickiej, PZPB Nr 1, 2, 3, 4, 8, 7 i 22 w Łodzi, PZPB w Ozorkowie i PZPB w Bełchatowie.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że załogi fabryk wyrobów bawełnianych na Ziemiach Odzyskanych utrzymują się na równym poziomie z fabrykami Polski Centralnej, zarówno pod względem wysokości, jak i jakości produkcji. Jak stwierdzają władze CZIP, wyniki pracy, uzyskane dzięki powszechnemu współzawodnictwu pracy załóg fabryk bawełnianych oraz dzięki realizowanej konsekwentnie małej racjonalizacji, wykazują, że rozwój tej gałęzi przemysłu odbywa się po właściwej linii i zgodnie z założeniami Planu Trzyletniego.

Projekt USA w sprawie żeglugi na Dunaju zmierza do przywrócenia PRZYWILEJÓW OBCEGO KAPITAŁU

Przedstawiciele krajów naddunajskich dają ostrą odprawę delegatowi amerykańskiemu

BELGRAD, 7.8. (PAP). — W dalszym ciągu dyskusji nad projektem radzieckim konwencji w sprawie żeglugi na Dunaju, wystąpił delegat amerykański Cannon, który usiłował przede wszystkim wykazać, że problemy omawiane na konferencji naddunajskiej, nie posiadają bynajmniej aspektu politycznego. Mimo to w dalszym ciągu swego przemówienia delegat amerykański potwierdził faktycznie słuszną wypowiedź Wyszyńskiego, ujawniając, że Stany Zjednoczone pod przykrywką zagadnień ściśle gospodarczych, szukają również sposobów rozstrzygnięcia niektórych kwestii politycznych. Powołując się na tzw. program odbudowy Europy, Cannon zażądał dopuszczenia Stanów Zjednoczonych do udziału w kierownictwie żegluga na Dunaju, gdyż Amerykanie jakoby ponoszą również odpowiedzialność za sytuację w tej części Europy.

PROJEKT AMERYKAŃSKI

Następnie przedstawiciel USA zaproponował program rozwiązania problemu dunajskiego, całkowicie sprzeczny z żywymi interesami państw naddunajskich. Kennon zażądał m. in. umożliwienia dostępu do portów dunajskich statkom wszystkich krajów na

jednakowych prawach i umożliwienia towarzystwom krajów naddunajskich tworzenia na Dunaju swych przedstawicielstw i agend. Zgodnie z projektem amerykańskim, towarzystwa państw naddunajskich powinny otrzymać jak największe przywileje włącznie do możliwości organizowania wolnych portów lub stref wolnocelowych. W gruncie rzeczy oznaczałoby to nawrót do przedwojennych zasad żeglugi na Dunaju, gdy państwa anglosaskie korzystały z podobnych przywilejów.

Delegat amerykański wyraził opinię, że Komisja Dunajska, w której rękach będzie spoczywał zarząd nad żeglugą na Dunaju, powinna mieć sześć rąk pełnomocnictwa a jednocześnie powinna być uzależniona w pewnym stopniu od odpowiednich organów Narodów Zjednoczonych. Ponieważ Amerykanie zajmują w tych organach stanowisko decydujące, oznaczałoby to zwiększenie wpływu anglo - amerykańskich na jej działalność. Zgodnie z propozycjami USA przy Komisji Dunajskiej powinien być akredytowany przedstawiciel ONZ posiadający wszystkie prawa i przywileje dyplomatyczne, włączając również prawo udziału w posiedzeniach komisji.

Delegat francuski Thierry, powtórzył swe propozycje co do tego, ażeby nowa konwencja została oparta na zasadach konwencji z roku 1921. Delegat francuski wyraził zadowolenie z projektu amerykańskiego i wypowiedział się za jego rozpatrzeniem.

WYSTĄPIENIE DELEGATA WĘGERSKIEGO

Przedstawiciel Węgier — Santo, w swym wystąpieniu uznał, iż za podstawę dyskusji powinien być przyjęty radziecki projekt konwencji, który najbardziej odpowiada interesom krajów naddunajskich, w tej liczbie interesom narodu węgierskiego. Zdaniem delegata węgierskiego największą zaletą projektu radzieckiego jest to, iż zmniejsza on przede wszystkim do zabezpieczenia interesów małych narodów naddunajskich. Konwencja z roku 1921, która głosiła, iż na Dunaju powinna być przestrzegana swoboda żeglugi, w gruncie rzeczy zapewniała taką swobodę jedynie mocarstwom imperialistycznym. Korzystając z niej, państwa imperialistyczne oparowały kraje naddunajskie i rządziły w nich według własnego widzi mi się. W przeciwieństwie do tego, projekt radziecki zapewnia krajom naddunajskim suwerenność, umożliwiając jednocześnie pozostałym zainteresowanym państwom udział w żegludze na Dunaju.

W zakończeniu Santo stwierdził, że projekt radziecki będzie sprzyjał dalszemu rozwojowi współpracy międzynarodowej, co będzie „odpowiadało” bez wątpienia interesom wszystkich

państw zmierzających do utrwalenia stosunków pokojowych między narodami.

UKRAINA JEST BEZPOŚREDNIO ZAINTERESOWANA W PROBLEMIE DUNAJSKIM

Po delegacie węgierskim zabrał głos przedstawiciel Ukrainy Baranowski, który podkreślił, że kraj jego jest szczególnie zainteresowany obecnie w problemie dunajskim, ponieważ granice jego na przestrzeni 160 km ciągną się wzdłuż Dunaju.

Baranowski przytoczył szereg niezwykle jaskrawych faktów, dowodzących że Europejska Komisja Dunajska, w ręku której spoczywał zarząd nad Dunajem, była swego rodzaju trutem kierowanym przez kapitalistów zagranicznych. Państwa naddunajskie zgodnie z uprzednią konwencją nie miały prawa budowania żadnych portów i urządzeń nawigacyjnych bez zgody tej komisji nie tylko na samym Dunaju, lecz i na pozostałym terytorium swych krajów. Stany Zjednoczone, które wstępują obecnie w charakterze rzecznika „równych możliwości” i „umiędzy narodowości” cudzych terytoriów zarówno wtedy, jak i teraz nie zgadzają się jednak na zastosowanie tych samych zasad np. do Kanału Panamskiego, posiadającego dla handlu międzynarodowego znaczenie o wiele większe aniżeli Dunaj. Stany Zjednoczone urzędywistniały wyłączną kontrolę nad tym kanałem, ale domagały się udziału w zarządzie nad Dunajem.

(dokończenie na stronie 2)

Robotnicy polscy domagają się uwolnienia Paparigasa

W związku z uwięzieniem sekretarza generalnego Niezależnych Związków Zawodowych w Grecji — Dymitra Paparigasa, Komisja Centralna Związków Zawodowych wysłała do Światowej Federacji Związków Zawodowych, Organizacji Narodów Zjednoczonych, TUC (Kongres Brytyjskich Związków Zawodowych), CIO (Kongres Robotników Przemysłowych Stanów Zjednoczonych) oraz do premiera

grecji Tsaldarisa, depesze, w których stwierdza m. in.:

„W imieniu trzech milionów członków Związków Zawodowych Polski protestujemy przeciw uwięzieniu D. Paparigasa i prześladowaniu ruchu za wodowego w Grecji. Domagamy się uwolnienia D. Paparigasa oraz zapewnienia klasie robotniczej Grecji prawa zrzeszania się w związkach zawodowych”.

Członkowie KPJ w Moskwie protestują przeciwko polityce kierownictwa partii

MOSKWA, 7.8. (PAP). — Dzienniki radzieckie publikują list grupy członków Komunistycznej Partii Jugosławii, znajdujących się w Moskwie, którzy protestują przeciwko wrogiej polityce, uprawianej przez kierownictwo KPJ wobec ZSRR, WKP(b) i partii komunistycznych krajów nowej demokracji.

Autorzy listu stwierdzają, że polityka KPJ stanowi zdradę internacjonalizmu rewolucyjnego i wciąga

Jugosławie do bloku imperialistycznego. Istnienie i niezależność Jugosławii oraz budownictwo socjalizmu niemożliwe są bez braterskiej pomocy Związku Radzieckiego, bez ścisłej współpracy z innymi partiami komunistycznymi na czele z WKP(b).

W końcu autorzy listu domagają się aby KC KPJ publicznie przyznał swe błędy i wyrzekł się polityki antyradzieckiej.

POŻYTECZNA INICJATYWA

Państwo ludowe doceniając w pełni wielką rolę, jaką dla podniesienia dobrobytu, wydajności pracy i kultury wsi winna odegrać mechanizacja rolnictwa, organizuje sieć Ośrodków Maszynowych.

Spółdzielcze ośrodki maszynowe zostały pomyślane przede wszystkim jako bezpośrednia i zasadnicza pomoc państwa dla małych i średniorolnych gospodarstw. Wprawdzie stawiamy w tej dziedzinie dopiero pierwsze kroki, wprawdzie uruchomiono do tej pory jedynie 1.300 ośrodków, ale rola jaką mają one spełnić, jest ogromna — są to bowiem ośrodki nowoczesnej kultury technicznej na wsi.

Rzeczą wielkiej wagi jest sprawne funkcjonowanie ośrodków maszynowych, wymagające należytej konserwacji i szybkiego remontu maszyn uszkodzonych, bowiem sprzęt niezabezpieczony i w ciągu miesięcy nie naprawiany niejednokrotnie niszczy, przynosząc państwu niepowetowane szkody. Godzi to oczywiście tym samym w interesy drobnego rolnika dla którego zmniejszenie stanu posiadania ośrodków maszynowych oznacza zmniejszenie możliwości otrzymania potrzebnych do pracy maszyn.

Toteż z wielkim uznaniem powitać należy uchwałę robotników Państwowych Zakładów Inżynierii w Ursusie o której piszemy na stronie 5-ej. Robotnicy ci zobowiązali się poza normalnym dniem pracy do bezpłatnej konserwacji i naprawy maszyn rolniczych w najbliższych dwóch ośrodkach maszynowych.

Uchwała robotników Ursusa jest wymownym dowodem, że sojusze klasy robotniczej z szerokimi masami małych i średniorolnego chłopstwa nie jest jakimś abstrakcyjnym hasłem, lecz że się realizuje w codziennym życiu, w codziennej praktyce. Robotnik, który rzetelnie zapracowane godziny odpoczynku poświęca na naprawę maszyn przeznaczonych dla wsi — jest tego sojuszu najpłodniejszym wyrazem.

Rezolucja robotników „Ursusa” zbiegła się z inną uchwałą — uchwałą Rządu w sprawie utrzymania poziomu cen zboża. Ta doniosła uchwała, biorąc w obronę przed spekulantem interesy chłopstwa małego i średniorolnego gwarantując mu sprzedaż zboża w granicach opłacalności stanowi realną pomoc państwa dla wsi.

I ta pomoc okazywana chłopu, to jeszcze inny wyraz tego samego sojuszu robotniczo - chłopskiego, sojuszu, który stał się jednym z podstawowych założeń naszej polityki gospodarczej i społecznej.

WIDOK NA TERENY WYSTAWY Z. O.

